

Ярмолинецька ЦБС
Ярмолинецька бібліотека для дітей

Світ поезії Григорія Скуби

*Поетична година пам'яті.
Заочна творча зустріч-спогад про поета
фронтовика, учителя з села Соколівка.*

Автор сценарію: Є. Трачук

Ярмолинці
2009 рік.

Наш земляк Григорій Федотович Скиба – поет-фронтовик.

Поетична година пам'яті.

Заочна творча зустріч-спогад
про поета-фронтовика учителя з села Соколівка.

Оформлення залу: Столик - на столику фотографія Г. Ф. Скиби, рушник, калачик, колоски, солодощі.

Бібліотекар: Любі друзі, сьогодні ми зібралися в цьому залі, щоб згадати про нашого земляка, знану і шановану в селі людину Григорія Федотовича Скибу. Він жив серед нас жителів села, всі свої знання, уміння віддавав дітям, так як багато років пропрацював в соколівській школі учителем української мови і літератури. Старожили з любов'ю згадують години спілкування з Григорієм Федотовичем. Своїх учнів навчав любити рідний край, берегти минуле рідного краю, на власному досвіді пережитого, виховував справжніх патріотів Батьківщини.

Ведучий 1. Милеє Поділля,
Що весняне зілля,
Уквітчалось рястом
Буйним і квітчастим,
Ще й зеленим лугом
Понад синім Бугом
Ой, над бузьке поле!
Морем хліб навколо,
Оксамитом – колос

Де дівочий – голос
Там, де труд їх плідний
Скрізь врожай дорідний
В долині – не річка,
То шосейна стрічка,
Там стовпи врочисто
Йдуть в Хмельницький місто
Друзі! Ось звідсіль я
З милого Поділля.

Ведучий 2. Ці слова, цей милозвучний вірш – звернення до всіх своїх друзів написав Григорій Федотович у 1969 році. У нашому селі досі згадують щирим словом, ввічливого, вимогливого, талановитого вчителя, ентузіаста своєї справи.

Ведучий 1. Хоробрий воїн старший сержант-розвідник Григорій Федотович Скиба в період Великої Вітчизняної війни з боями пройшов від України до Праги.

Ведучий 2. Якщо бурям не гнувсь
І неправді не важив
Навіть грама і йоти
Із своїх життєвих і нелегких доріг
Тоді сонце само
В твої груди мов пісня заляже
І світитимеш ти,
Як ці сосни, що мріють в горі.

Ведучий 1. Будучи на фронтах Великої Вітчизняної війни скиба знав, що палке слово – це зброя, це голос, що кличе до бою, це сила що нищить підлого ворога. Ще до війни учитель підтримував зв'язок з Спілкою радянських письменників,

зокрема з Павлом Григоровичем Тичиною. Як неоціненну дань поет прислав сержанту “Кобзар” Т. Г. Шевченка. Воїн пройшов з книгою всі дороги війни від України до Праги. В Дрездені 9 травня зустрів перемогу.

Ведучий 1. Про пережите неодноразово згадував і розповідав своїм учням. У своєму малюнку “Велика перемога”, що друкувався у 1967 році на сторінках газети “Вперед” повідав нам про щасливі хвилини великої радості, яку пережили всі його побратими.

Ведучий 2. - Дожили, дочекалися,
З великим щастям
- Кінець війні !
- Мир!

Так, який чудовий сонячний День був 9 травня. Велике ясне, непереможне сонце правди зійшло над нашою землею і уквітчало її золотим вінком солдатської слави.

Ні, це треба було бачити і пережити, щоб до кінця осягнути щастя мільйонів у той святковий день – 9 травня 1945 року.

Ведучий 1. Ми вірили, що ворог нас не скрушить,
Вітчизну в рабство не дамо свою.
Ой не легкі нам випали дороги,
Які ми торували кілька літ,
Щоб нашу титанічну Перемогу
Оповістить врочисто на весь світ.

Він дожив, дожив, щоб потому дітям і внукам розповідати про пережите, навчати так любити

рідну землю, як любив її він син свого народу – простий хлопчина з села.

Ведучий 2. Після війни і знову – таки знайомою йому стежиною молодий педагог у запыленій сірій шинелі з рюкзаком за плечима, з томиком Пушкіна і Шевченка повертався в рідне село, в рідну школу.

Перед очима юнака постали не квіти, а руїни, а купи сірих руїн рідного села. Багато пережито, але треба було докласти зусиль, знань, вмінь своїх прикласти, щоб відродити віру у краще майбутнє в своїх односельчан. Він робив все можливе, щоб не загубити, зберегти історію рідного краю.

Ведучий 1. Ти – найвеличніша подія –
ввійшло в життя моє, Поділля,
І стало святом назавжди...
Куди не кине доля – жди,
І в джерелі твоїм підгірнім
Дозволь напиться води
моїм вустам – тобі так вірним
Якщо ж біда затулить їх,
то постели хоча б для ніг
Свої артерії – дороги...
Твоя кровинка – Я
Як міг,
Молюся отчому порогу,
бо не було б у мене Бога
Свої ліси,
Свої лани,
Своє роздолля і привілля,
Мені, Поділля, відчини,
бо ти моє,

Я – твій Поділля.

Ведучий 2. Із спогадів односельців:

“... У робочому костюмі на лавочці, що на шкільному подвір’ї сидить Григорій Федотович. В руках у нього пензель, який раз-пораз торкається палітри, підбирає потрібний колір фарб і наносить на полотно. – Ой як гарно! – защебетала чорноока Людочка. Малюнок удався.” “Колгоспна ферма” – так назвав картину.

Ведучий 1. Григорій Федотович прививав своїм вихованцям любов до української мови і літератури. Великого значення надавав і звертав увагу на засвоєння учнями грамотності у написанні творів, переказів.

Він вів гурток юних літераторів. Вони вивчали усну народну творчість, записували народні пісні, легенди прислів’я. Зібрані перлини народної мудрості служили цікавим матеріалом для пояснення учням на уроках української літератури. Організовував літературні вечори, конкурси на кращий літературний твір і сам пише вірші на конкурси. Він запалює в юних серцях любов до рідної мови, допомагає збагнути її велич і красу, прививає любов до рідної землі.

Ведучий 2.

Моя земля.

Скидає осінь дорогу одіж,
У золоті лежить земля моя
як я люблю її, багряну і безмежну
Вона, мов сонце, на весь світ сія:
Вона в колоні, як і я, на свято

Ровесником, сучасником і трударем прийшла
Як нас багато тут! Як нас багато
Під маєвом червоного крила
Хоч осінь вже, але я, рідна, знаю:
Завжди цвітеш ти наче сад в маю
Спасибі долі, що землю таку маю –
Квітучу, зоряну, прославлену, мою
Скидає осінь дорогу одежу
В знаменах, в золоті Вітчизна вся сія.
Як я люблю її, святкову, безбережну!
Вона моя! Завжди моя! Моя!

Ведучий 1. Скиба один з перших в районі запропонував редакції газети “Вперед” свої спогади про незабутні дні і ночі, проведені в окопах і траншеях, в атаках, після них. Григорій Федотович присвятив поему дружбі радянських і чехословацьких воїнів. Під його керівництвом випускався рукописний журнал, шість примірників якого зберігалися у Музеї Збройних Сил СРСР в Москві. Він подарував свій “Кобзар” Т. Г. Шевченка – цінну реліквію, з яким пройшов всю війну Київському музею Тараса Григоровича Шевченка.

Скиба працює творчо.

Своїм досвідом по використанню місцевого фольклору учитель ділиться на республіканських педагогічних читаннях. На цю тему надрукував кілька методичних розробок у видавництві “Радянська школа”. В цей час у шістдесятих – сімдесятих роках з під його пера вийшли в світ ряд цікавих оповідань, нарисів, зарисовок і звичайно багато поетичних творів.

Ведучий 2. Він парторг школи, один з кращих лекторів села, керівник школи передового педагогічного досвіду вчителів української мови і літератури.

Написав свої спогади з фронтового життя і подарував їх рідній військовій частині. Збирає матеріали і пише літопис історії села Соколівка “Зі сторінок минулого і сучасного Соколівки” пише нарис про Героя Радянського Союзу Іллю Рисюка, присвячує йому вірш, а Іван Федорович Дацун – культпрацівник села пише музику. Ця пісня звучить на святах до Перемоги і врочистостях біля пам’ятника.

Пище віршики для дітей молодшого шкільного віку.

Ведучий 1. На гомінкій дорозі педагогічного життя Г. Ф. Скиба крокував твердо з гордістю відчуваючи, що його благородна і почесна праця дає свої неоціннімі плоди.

Ведучий 2. Рано обірвалося життя соколівчанина – нашого земляка. Але досі в музеях і домашніх архівах тих, з ким воював наш односельчанин, у підшивках районної і обласної газет зберігаються публікації, написані вправною рукою людини, яка пережила війну, зборола її разом з мільйонами радянських воїнів, педагога, який віддавався своїй професії з повна, працював творчо, горів яскравою іскрою, полум’ям любові до рідного краю, його людей.

Ведучий 1. Коли читаєш вірші та оповідання Григорія Федотовича, ще і ще раз переконаєшся, яким палким патріотом була ця людина.

Молоді є чого повчитися і тоді і зараз в його творах, де минуле дихає великою правдою.

Ведучий 2. Зараз у вінок Григорію Федоровичу прозвучать його твори у виконанні учнів нашої школи.

Хлопчик.

Дзвоник кличе

У осені свої земні закони
Горять ліси, мов золотий пожар.
І кличе в школу невгомний дзвоник:
- Не забувай: прийшла пора, школяр!
Прийшла пора! І в школу мов на свято,
Зібравсь малюк уперше у житті.
- Учись, синок, багато треба знати...
І матері слова, немов зерно прості.
І він спішить на той завітний дзвоник
На шлях, щоб юнь, мов прапор пронести.
Хоч вулиця до школи – перші гони,
Попереду – майбутнього мости.
Нехай у осені Свої земні закони
Хай ліс пала, мов золотий пожар
Лунай дзвінкш, шкільний веселий дзвоник
Бадьоро йди на цей дзвінок школяр!

Газета "Вперед", 1964р. 15серпня.

Дівчинка.

Вчитель

Секундній стрілці далі мчати,
Хоч бій курантів вже затих
У вікна встала ніч на чати
Чому ж то вчитель ще не ліг
Стоїть стіг зошитів, блокноти
І тінь застигла застигла на столі
Прогнали сон нові турботи –
Назавтра друзі ждуть самі.
Малі! І випроставсь поволі,

Зняв окуляри, усміхнувся...
І темінь відступила
В полі світанок парусом напнувся
І вчитель наче на вітрилах
Спішить у школу, скарб несе...
Він дітям не шкодує сили.
Їм віддає життя своє.

Газета "Вперед", 1963р. 31серпня.

Хлопчик.

Сила слова

Давній спокій парусом в тумані
Вплива з моїх дитячих літ
В миснику підпалочки рум'яні
У печі догнічується хліб

На столі каганчик сліпо блима
Хтось узори втиснув у шибки
І "Кобзар" цікавими очима
Зазираю, та мовчать рядки

Але, ось мені уже читають
Бачу: Катря йде німим селом,
Мати руки стружені ламає,
Батько зажурився за столом

Вітер свище, завиває, стогне,
Йвася відриває від грудей.
"Мамо" – скрикнув я, а в горлі – сохне,
А вони... Пішли би до людей...
- До людей? Ох, синку, ти малий ще...
Чую знов: Катрусі вже нема...
Йвась в снігу... А вітер свище, свище
Все покрила віхола-зима.

Впав голівкою у мамині долоні

І сльозинка впала, мов роса...
Як мене чарує і сьогодні
Сила слова, сила Тараса!

Дівчинка.

Коли мені спочивать

Цілий день не маю часу,
Не спочину навіть разу,
Прошу я весь день: “Будь-ласка,
Розкажіть мені ви казку,
Казку гарну не маленьку,
І цікаву і смішненьку,
Про ведмедя, що без меду
З дерева звалився,
Та про вовка, що на льоду
Без хвоста лишився,
Про лисицю й горобця,
Ну таку щоб... без кінця...”

Хлопчик.

Лісове

Дрімає дуб. І пада жолудь.
Так м'яко в землю: стук!
Пита на гілці срібний одуд:
- Тук, тук, а де тут жук?
Жучок знайшов собі сучок
Десь під кору заліз
Аж до весни замовк жучок
Стиха на довго ліс.
Кружляє лист. Стоїть негода
Шумлять вітри в верхах
А де ж подівсь веселий одуд
В яких же він краях?

Дівчинка.

Симфонія села.

Над хатою – вишнева хмарка
Дзвенить у цвітові бджола

І сонячна електрозварка
Півнеба полум'я зняла

В полях спішать по першороссю
Людей пісні і гул машин
Назустріч сонячному кросу,
Навперегін, навперегін.

Дівочий голос в раннім полі!
Мов струни, знов дзвенять рядки
Куди не глянь – на видноколі
Розквітли вишнями хустки
А може то сам цвіт акацій?
Змах лебединого крила?
Сміється день весняний праці. –
Симфонії мого села.

Хлопчик.

Не знищити краси життя...

Зловісний гриб у небі вибухає,
Палить, що є живим на острові Різдва,
Що гангстерам отим, що десь земна краса є
Що Тихий океан вогнями залива
В повітрі, на землі і під землею
Їм смерті, смерті, смерті подавай
І навіть влізти хочуть з бомбою своєю
В космічний, вчора лиш відкритий край

Гей розпались, мов сонце, гнів народу!
О земле, вглиб свою тих зміїв проковтни
Тих, що людського не достойні роду
Навік проклятих паліїв війни!

Та знайте ви, війни повзучі гади,
Краси життя не знищити вам, ні!
Бо сили людства, сили цих мільярдів

Це мир, це день, це грізне: “Ні війні”.

Газета “Вперед”, 1962р. 16 червня.

Дівчинка.

Бойовий прапор

На синьому вітрі полоще,
Мов серце невпиннеє б’є,
Горить пламеніє на площі,
Зірок летючи достає.

І чується клич у тій хвилі,
Що пада в людські ручаї:
- Брати мої, воїни милі,
Однополчани мої.

Героїв імення не стерти
Не стліти живій душі, -
Чеканились у безсмертя,
Стлівши на рубежі.

Знялись крилатим краном,
Ракетою в світлу вись...
Криваві ятручі рани
Рубищами затяглись

Захлопало жито в долоні,
Де щирився звіром дот;
Де падали бомби двотонні,
Там виріс новий завод.

Де хата вдовина тліла
І падав димар, мов воїн
Там райдуга заясніла
На зло лихоліттю воєн
І втому зерняті жита,
В будовах, що сяють навкруг
Краплина й твоя долита,

Долита з життя твого, друг...

Хай вітер полоще знамено,
Хай стяг той нас кличе у путь
Ми знаєм: героїв імення,
Як прапора нам не забудь!

Хлопчик.

На шкільнім святі

Тобі оце рози, пожари півоній,
Хмаринки ромашок, озера бузку.
І ти в мовчазному простому поклоні
Здавалось сказала про все юнаку
Повагу учительки, гордість і віру
Відчув він тоді тоді спостеріг
Як щастя сльозинку, мов квіти ці, щиру
Невміло ховала ти в віях своїх.

Дівчинка.

Падали зорі

Злягла насторожена тиша
Коли усе скорене сном,
Мій "лікар" історії пише,
Схиливсь над робочим столом
Чергує по всій терапії
А зорями скапує час
За вікнами,
Встане. Помріє.
В палату загляне до нас.
І раптом дзвінок якийсь хриплий
Він трубку повішать не встиг
- Сестра, поспішаю на виклик...
В порозі десь голос застиг,
Мов канув у темінь,
Спроквола
Лиш дзвякнули в дверях ключі...
І падали зорі довкола...

Йому на дорогу вночі.

Ведучий.

Вінок Тарасові

/репортаж з артілі ім. Шевченка /
У березні сніг – наче пух тополиний
У березні сніг – теплі думи села
Шевченкова слава у березні лине
Мов Ущиця наша – в артільних ділах.

Артіль Тараса. Пречудові в нас люди
Що землю трудами уміють квітчать
Спитай у районі – почувеш повсюди”.
Шевченка колгосп? Соколівський? Там лад.
Майстрів урожаїв знайдеш в Соколів ці
Плясецька і Богач, Юзвак, Білоус.
А що комбайнерів – таких кіноплівці
Вінчати не гріх для людей, я ручусь.

Ось Богач Степан, мов орел поглядає,
Коли його красень хлібами пливе
Як бункер струмком золотим заливає
І пісня полів у моторі живе.

Он Ганна Стасишина – їй лише ночі
Не коряться. Завжди на фермі вона.
Її невсипущі і зоряні очі,
У праці розвітла вона, мов весна.

І пійло, й корми, і худоба, й телята,
І жом, і запарник, й снігів круговерть –
Скрізь справ не злічити і мусить встигати
І кожна хвилина заповнена вщерть.

Ви чули про наших сільських трактористів?
Знайомі ім'я вам: Цмикайло, Рисюк,

Земля їм поклони складає врочисто,
Бо гарні врожаї – це діло їх рук!

Назвати найкращих усіх – хіба можна?
Хто в праці горить, віддаючи весь хист,
Хто в праці здобутки колгоспниківмножить
То він патріот – будівник, комуніст.

Усіх не злічити. У нас їх багато.
В нас гордість за них, наче марш для солдат
Сьогодні, у день Тарасового свята
Шевченківці в перших шеренгах стоять

Були ви в ту мить в урочистому залі,
Коли Мойсеюк нам знамено вручав?
Коли Кузьмича переможця вітали
А з ним – переможців-соколівчан.

Було у знамені - і дихання поля
І трактора гуркіт і удар коваля
Оновлені люди, великая доля,
Щаслива доля – це наша земля!

Тарасе, поглянь на засмаглії руки,
Поглянь на обличчя, веселі, як цвіт
Це внуки твої, це Кармелеві внуки
Це Леніна діти, це партії плід

Тарасе поглянь на засніжену ниву,
Де добрив бурти і де снігу бурти
Зайди в кожну хату, нову і щасливу
Зайди в магазин, у школу зайди

Зайди у майстерню, у клуб, у дит'ясла,
Зайди у дворядний корівник до нас

Сім'я колективу в нас дружня, прекрасна
Сім'я про яку ти лиш мріяв не раз.

Пройдися, де верби у синьому інії,
Коли ще не видно, де ранку межа
Коли по дротах, електричної лінії
Незримі, розбуджені сили біжать

А вулиці сплять ще. І вікна мов очі, -
У кожному будинку сонце Ілліча
На близькім господарстві мотори гуркочуть
І радіо звично світання стріча.

Стрічає схід сонця, артіль моя мила
Порипує сніг – а вже диха весна
Над тими шляхами, де Катря ходила,
Підноситься пісня в зеніт голосна.

Тарасе, ти чуєш цю пісню артілі,
Яку ти побачив не в сні – наяву?
І розуму сила і руки умілі
Сплітають вінком тобі славу живу.

Газета "Вперед", 1964р. 10 березня.

Ведучий 2. Звучить пісня про Героя Радянського Союзу
Іллю Григоровича Рисюка.
сл. Г. Ф. Скиби муз. І. Ф. Дацуна
Ясні далі комунізму
Осявали ясну путь
Тих, що впали за Вітчизну,
Нам ніколи не забудь.

І земля, як сад розквітла,
Ілліча нам стяг сія
У віках, мов зірка світла

Рисюка Іллі ім'я.

Він на Одері ворожим
Першим річку форсував.
Дротянії загорожі
Сам вогнем гранати рвав

Він на танкові могутнім
Мов орел летів у бій
І ніколи не забути
Нам, Ілля, про подвиг твій

Нині Піснею дзвінкою
Ми шануєм земляка
Золота Зоря Героя
Вічна слава Рисюка.

Ведучий 1. Сьогодні серед нас є людина, учитель, що працював разом з Григорієм Федотовичем. Добрянський розкажіть нам про епізоди з вашого життя і ваших зустрічей з Скибою.

Бібліотекар. Сьогодні, друзі, ми згадали про талановитого нашого земляка, доторкнулися своїми серцями до поезії Григорія Федотовича, згадали його фронтіві дороги. І ми хочемо, щоб наш захід вам запам'ятався, щоб зберегти все розказане в пам'яті, бо це наша історія, а без минулого немає майбутнього.

Людське безсмертя з роду і до роду
У вись росте з корінням родоводу
І тільки той, у кого серце чуле,
Хто знає, береже минуле
І вмiє шанувать сучасне, -
Лиш той майбутнє вивершить прекрасне.